

Dosarul nr. 2rc-62/23
2-21120073-01-2rc-23062023

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. I. Dragulean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

D E C I Z I E

13 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Natur Bravo”
Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu
Capital Străin „Natur Bravo” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu
Răspundere Limitată „Com For-Net” cu privire la încasarea sumei cu titlu de
îmbogățire ilicită, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Natur Bravo”
Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța,

c o n s t a t ă :

La 09 august 2021, ÎCS „Natur Bravo” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Com For-Net” cu privire la încasarea sumei cu titlu de
îmbogățire ilicită, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Natur Bravo” SA. S-a
încasat de la SRL „Com For-Net” în beneficiul ÎCS „Natur Bravo” SA suma de 11
796,91 de Euro, cu titlu de îmbogățire ilicită, suma de 2 804,93 de Euro, cu titlu de
dobânda de întârziere, calculată pentru perioada 08 iulie 2021 – 08 decembrie 2022,
și suma de 9 229,82 de lei, cu titlu de cheltuielile de judecată formate din taxa de
stat, calculată proporțional pretențiilor admise. Sumele indicate în valută străină
urmează a fi convertite în valuta națională a Republicii Moldova la rata de schimb
oficială din data plății. În rest, cerințele ÎCS „Natur Bravo” SA s-au respins ca fiind
neîntemeiate.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 ianuarie 2023, SRL „Com
For-Net”, reprezentată de avocatul Serghei Cebotari, a depus cerere de apel
împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

La 25 ianuarie 2023, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel, modificarea hotărârii primei instanțe în partea dobânzii de întârziere pentru perioada 08 iulie 2021 – 08 decembrie 2022, cu dispunerea încasării de la SRL „Com For-Net” în beneficiul ÎCS „Natur Bravo” SA a sumei de 3004,19 de Euro, cu titlu de dobânda de întârziere, calculată pentru perioada 08 iulie 2021 – 08 decembrie 2022, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerinței de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada 17 august 2018 – 07 iulie 2021 și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la SRL „Com For-Net” în beneficiul ÎCS „Natur Bravo” SA a sumei de 4833,89 de Euro, cu titlu de dobânda de întârziere, calculată pentru perioada 17 august 2018 – 07 iulie 2021, încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 297,51 de Euro, calculată pentru perioada 28 decembrie 2022 – 27 ianuarie 2023, încasarea taxei de stat achitată la examinarea cauzei în prima instanță (în partea respinsă) și în instanța de apel.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Com For-Net”, reprezentată de avocatul Serghei Cebotari, și cererii de apel declarate de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel semnată olograf, cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază apelul, cât și prezentarea bonului de plată a taxei de stat pentru apelantul SRL „Com For-Net” în mărime de 6922,36 de lei, iar pentru apelantul ÎCS „Natur Bravo” SA în mărime de 3661,01 de lei, stabilindu-le termen până la data de 06 iunie 2023, orele 16:00.

Încheierea instanței de apel a fost expediată apelanților, la data de 11 mai 2023, prin poșta electronică, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, anexate la materialele cauzei (f.d. 30, Vol. II).

La 31 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus cerere de apel motivată, cu anexarea ordinelor de plată a taxei de stat în mărime de 701,49 de lei și 2 519,85 de lei (f.d. 31-38, Vol. II).

La 06 iunie 2023, SRL „Com For-Net”, reprezentată de avocatul Serghei Cebotari, a depus cerere de apel motivată, cu anexarea ordinului de plată a taxei de stat în mărime de 6922,36 de lei (f.d. 39-44, Vol. II).

Prin încheierea din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central. S-a remis apelantului cererea de apel cu înscrisurile anexate (f.d. 45-47, Vol. II).

La 13 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului, a indicat că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, a contestat-o în partea neadmiterii dobânzii de întârziere în sumă de 199,26 de Euro pentru perioada 08.07.2021-08.12.2022 și în partea respingerii pretenției de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada 17.08.2018-07.07.2021, în sumă de 4 833,89 de Euro.

A menționat că, declarând apelul preliminar, a solicitat încasarea de la intimată a dobânzii de întârziere pentru perioada 27.12.2022 - 27.01.2023, în sumă de 297,51 de Euro, pentru care a calculat taxa de stat în mărime de 3 % din valoarea pretenției- 8,9253 de Euro. Astfel, la depunerea apelului preliminar urma să achite taxa de stat în mărime de 108,7625 de Euro pentru dobânda respinsă – 4 833,89 de Euro + 4,4833 de Euro pentru dobânda diminuată - 199,26 de Euro + 8,9253 de Euro pentru dobânda în baza art. 372 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în suma de 297,51 de Euro = 122,17 de Euro.

A mai specificat că, cererea de apel preliminar a fost înregistrată în cancelaria Judecătorei Edineț, sediul Central, la 26 ianuarie 2023, iar conform cursului BNM din 26 ianuarie 2023 - 1 EUR/20,4947 MDL, respectiv urma să achite taxa de stat în mărime de 122,17 de Euro x 20,4947 MDL = 2503,83 de lei. La cererea de apel preliminar a fost anexat ordinul de plata nr. 1875 din 18 ianuarie 2023, conform căruia ÎCS „Natur Bravo” SA a achitat taxa de stat în suma de 2519,85 lei, adică cu 16,02 lei mai mult.

Suplimentar, a invocat că, în cererea de apel motivată, a solicitat încasarea dobânzii pentru perioada următoare, 28.01.2023 - 06.06.2023, în sumă de 1 218,48 de Euro, iar pentru această pretenție a achitat taxa de stat în mărime de 3 %, ceea ce constituie 36,5544 de Euro, anexând ordinul de plată în sumă de 701,49 de lei.

A susținut că, consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel de restituire a cererii de apel pe motiv că partea nu a îndeplinit integral și în termen indicațiile instanței, în situația în care a fost prezentată dovada de achitare a taxei de stat, conform pretențiilor contestate, iar instanța de apel a admis o eroare la calcularea acesteia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 07 iunie 2023, iar copia actului judecătoresc a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 08 iunie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 49, Vol. II).

Astfel, recursul depus de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarița, la 13 iunie 2023, este depus în termen.

La 23 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimătei copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 54, Vol. II).

Până la examinarea recursului, intimata SRL „Com For-Net” nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul depus de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarița.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 27 decembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost contestată cu apel de către ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, înregistrând în acest sens cererea de apel la data de 25 ianuarie 2023, cu anexarea copiei dovezii achitării taxei de stat, în sumă de 2 519,85 de lei (f.d. 5-8, 11, Vol. II).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel declarate de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel semnată olograf, cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază apelul, cât și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 3661,01 de lei, stabilindu-i termen până la data de 06 iunie 2023, orele 16:00 (f.d.27-29, Vol. II).

Copia încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată ÎCS „Natur Bravo” SA și avocatului Andrei Tarîța,, prin intermediul poștei electronice, la data de 11 mai 2023 (f.d. 30, Vol. II).

La 31 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus apelul motivat, cu anexarea dovezii taxei de stat în original, în sumă de 701,49 de lei, conform ordinului de plată nr. 2373 din 19 mai 2023 (f.d. 36, Vol. II), și în sumă de 2 519,85 de lei, conform ordinului de plată nr. 1875 din 18 ianuarie 2023 (f.d. 37, Vol. II)

Prin încheierea din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, împotriva hotărârii din 27 decembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d. 45-47, Vol. II).

În motivarea soluției, instanța de apel a invocat că partea apelantă nu a înlăturat în măsura deplină neajunsurile indicate în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, astfel, în termenul acordat de instanță, nu a prezentat bonul de plată a taxei de stat, în mărime de 3661,01 de lei, potrivit solicitărilor din cererea de apel preliminară.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de ÎCS „Natur

Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, din motivul neînălăturării integrale în interiorul termenului acordat de către instanță a neajunsurilor și anume a neprezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărimea în care a fost stabilită de instanță, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, la 25 ianuarie 2023, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus cerere de apel, contestând hotărârea primei instanțe în partea neadmiterii dobânzii de întârziere în sumă de 199,26 de Euro pentru perioada 08.07.2021-08.12.2022, precum și în partea respingerii pretenției de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada 17.08.2018-07.07.2021, în sumă de 4 833,89 de Euro, la care a fost anexată copia dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2 519,85 de lei (f.d. 8, Vol. II).

Ulterior, în scopul executării dispozițiilor încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a depus, la 31 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, apelul motivat, la care a anexat dovada de achitare a taxei de stat în original, în sumă de 2 519,85 de lei, conform ordinului de plată nr. 1875 din 18 ianuarie 2023 (f.d. 37, Vol. II), și în sumă de 701,49 de lei, conform ordinului de plată nr. 2373 din 19 mai 2023 (f.d. 36, Vol. II).

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, taxa de stat pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial, constituie 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, declarând apel, a contestat suma diminuată a dobânzii de întârziere pentru perioada 08.07.2021-08.12.2022, în mărime de 199,26 de Euro și suma respinsă a dobânzii de întârziere pentru perioada 17.08.2018-07.07.2021, în mărime de 4 833,89 de Euro, concomitent, a mai solicitat încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 27.12.2022-27.01.2023, în sumă de 297,51 de Euro, taxa de stat constituind în total 122,16 de Euro.

Reieșind din cele relatate, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a contestat hotărârea primei instanțe în parte, respectiv urma să achite taxa de stat în sumă de 122,16 de Euro, ceea ce conform cursului oficial al BNM, la data depunerii apelului, constituia 2 503,05 lei, calculată din suma contestată. ÎCS „Natur Bravo” SA a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 2519,85 de lei, cu 16,80 lei mai mult (f.d.37, Vol. II).

În context, Completul de judecată reiterează că, în termenul stabilit de instanța de apel, ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți și anume a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

Astfel, prin încheierea din 07 iunie 2023, instanța de apel a restituit apelul depus de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor

presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de ÎCS „Natur Bravo” SA, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța, de a casa încheierea din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Natur Bravo” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Andrei Tarîța.

Se casează încheierea din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Natur Bravo” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Com For-Net” cu privire la încasarea sumei cu titlu de îmbogățire ilicită, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la etapa primirii apelului, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos